

Reisverslag januari/februari 2017

Werkbezoek van 30 dagen aan vele dorpen en subdorpen; Luus Heeren, voorzitter; Theo van den Bergh, penningmeester en beide partners tevens vrijwilligers Corry en Jan.

Doelen van ons bezoek:

- de voortgang/verantwoording van de projecten;
- de hulpvragen 2017 actualiseren;
- met de Kenyan Board of Trustee het al dan niet voortbestaan van het Guesthouse bespreken.

We komen aan in een bloedheet en droog Kenia. In dit verslag zal ik beschrijven wat we zoal hebben meegemaakt, zonder al te veel in details te treden.

Bezoek aan de selfhelpgroups:

Het grote voedselveld in Wanganga is weer een stuk verder ontgonnen, zodat ze de huur van het ananasveld konden opzeggen. De weduwen hebben alle planten overgebracht naar de top van de heuvel. Dit moet een enorm karwei geweest zijn. Petje af! De ossen konden momenteel niet werken. Tijdens deze hitte hebben ze nog meer water nodig, dat er nu niet is. De weduwen zijn zo creatief dat ze de verzorging van de ossen hebben verdeeld om ze in leven te kunnen houden.



In Katolo hebben we een nieuw voedselveld bezocht. Het ligt al helemaal geploegd klaar om ingezaaid te worden met maïs en bonen. Laat de regen maar komen. Ze hebben zelf al gespaard voor zaaigoed. Wij hebben het aangevuld met € 30,-. De reacties van de weduwen waren hartverwarmend. Een van de weduwen hier is na een kort ziekbed overleden en laat acht kinderen na.

Nyamkebe: Hier een echt succesverhaal. Het rijstveld waar acht weduwen werken wordt geïrrigeerd vanuit een rivier, die nog wel water heeft. Ze betalen voor het water. De rijst gaat veel opbrengen vanwege de enorme droogte.

Tijdens de vergadering met de weduwen van Ahero bleek dat de molen door de grote concurrentie nog weinig werk krijgt. Wel proberen ze het te combineren met de verkoop van maïs, om toch weer net ietsjes anders te zijn dan de rest. Het naaiatelier werkt prima. Trots toonden ze de nieuwe kleding die ze onlangs hebben gemaakt.

Het valt door de droogte niet mee om hun rijstveld te ploegen. Overigens zien we tijdens onze reis rijstvelden in alle fases van ontwikkeling, van nog te ploegen tot aan oogsten.



Na het aanduwen van de projectauto met een grote groep dorpsbewoners, reden we naar Kogola. Hier is een kalf door de grote droogte overleden. De 18 leden hebben winst gemaakt met de microfinanciering en willen hiermee stoelen kopen om te verhuren.

In Magunga loopt het goed met het maken van manden en touw. Er was een goede onderbouwing van de microfinanciering. Een van de vrouwen heeft een eetcafé in haar huis en liet stralend zien dat er acht klanten zaten. Het is namelijk goede reclame voor haar business als er zelfs muzungu's (Europeanen) binnenkomen.

Op reis van het ene dorp naar het andere blijkt dat van ons verwacht wordt dat we overal wat eten. Soms maar een half uur later dan het vorige eetmoment. Een nieuw stuk grond wordt in Onongno gezocht met behulp van een checklist.

We zijn vervolgens gaan kijken bij een ander veld in Alendu. Dit ligt geploegd klaar om in te zaaien. Vorig jaar hadden ze hier een goede oogst van maïs en gierst. De potten van klei en kacheltsjes kunnen in Obugi door de droogte tijdelijk niet worden gemaakt. Tijdens de bezoeken aan de dorpen merken we dat de weduwen het prioriteitenverhaal door de uitleg van Florence steeds beter begrijpen.

Bar Korwa, zie nieuwsbrief 37, in oktober kijken we of deze weduwengroepen weer zo goed draaien dat ze opnieuw bij het project mogen aansluiten. Het is namelijk een heel arm gebied.

In Obambo hebben we meerdere nieuwe en opgeknapte hutten bekeken. We merkten op vele plaatsen dat de hutten door de droogte nog niet waren afgewerkt. Op het terrein van de rijke weduwe en coördinator Beatrice staat de nieuwe stal met ossen en ploeg. Hier hebben we twee jaar geleden ook een ondiepe waterput laten graven. Om dieper te komen moet eerst een grote steen worden verwijderd. Wij vinden dat ze dat zelf moeten regelen (kost € 300,-). Ook hier het belang van zelfredzaamheid weer besproken.

De weduwen van Reru vertellen dat met het maken van manden inmiddels minder te verdienen is. Door de concurrentie daalt de prijs. De naaiateliers lopen goed. De kippenfarm bij Caroline is een succes. Je kunt zien dat ze er verstand van heeft.



In Ramogi werden we ontvangen met zang en vrolijkheid door de hardwerkende groep. Tijdens de vergadering werd de inmiddels ex-vicevoorzitter openlijk op haar nummer gezet. Zij bleek zich allerlei eigendommen van de groep toegeëigend te hebben. Anne liet nu ook haar felle kant zien. Ze gaf de vrouw wel de kans om haar zegje te doen. Een deel van de spullen werd meteen teruggehaald. Ze krijgt bovendien nog een korte tijd om de rest te vergoeden. Hier zie je dus grote cultuurverschillen. De ex-vicevoorzitter was gewoon naar de vergadering gekomen. Zoiets zal in Nederland niet snel gebeuren. Deze groep huurt een lap grond om te bewerken. Helaas is alles verdroogd. Omdat hier niemand iets aan kan doen geven we € 30,- om nog een half jaar de grond te huren. Hier horen we een akelig verhaal. Een weduwe is ernstig mishandeld door haar zwager met een kapmes. We kregen de foto's te zien. Afschuwelijk. Hij had geleidelijk aan alle grond al van haar afgepakt. Bij het laatste beetje vond de mishandeling plaats. Hij heeft zich inmiddels vrijgekocht uit de gevangenis. Tja, corruptie is een van de problemen in Kenia.

De selfhelpgroep van Mago heeft een stuk land, waar jarenlang nauwelijks vooruitgang was te zien, nu behoorlijk aangepakt. Dat was een aangename verrassing. We hebben dit beloond met € 30,- voor planten of zaaigoed. Ook de ossen zagen er hier prachtig uit. Onze verwachtingen werden overtroffen.



In Othach hebben we de Toggenburger geiten gezien, die meer melk moeten geven dan de gewone geiten en bovendien in een hok verblijven. Het is een proef om te kijken of dit de investering waard is. Het is soms moeilijk om te controleren wat de exacte feiten zijn over de bedrijfjes. Er is geen boekhouding zoals wij dat gewend zijn.

In Bondo troffen we hardwerkende groepen aan, die met de bankafschriften lieten zien wat hun verdiensten waren met de bakkerij, het eetcafé, het maken van manden, jam en zeep, de inkomsten uit het naaiwerk en maïsverkoop. Vanuit deze inkomsten hebben ze zelf herstellbaarheden en materialen bekostigd. Er is hier helaas ook een weduwe (moeder van 6 kinderen) overleden. Een kind uit de 2e klas VO, voor wie het Kenya Project het schoolgeld betaalde, is ook gestorven.

Van de weduwengroep in Ogenya van dertien personen waren er nog vier over. Er zijn veel weduwen weggetrokken. Het land van een van hen werd door deze vier vrouwen gezamenlijk bewerkt. Ze irrigeren het land. Door de droogte waren de plantjes minder groot dan normaal. Als het Victoriameer echter veel wateraanvoer krijgt, kan het gebied onder water komen te staan en is de hele oogst verloren.

In Odega zitten de scheuren in de grond. Het land is te droog om te bewerken. De vrouwen zijn als alternatief voor landbouw een kippenfarm gestart. Het grootste probleem is om deze van voldoende voedsel te voorzien. De kippen zagen er goed gezond uit en werden gevaccineerd. Er zijn al diverse lichten kuikens uit de eieren gekropen. We hebben ze € 20,- gegeven voor kippenvoer.

Centrale dorps vergadering in Ojolla; Hier een fijne bijeenkomst. Anne, hoofdcoördinator en Lillianne, voorzitter hebben de groep goed voorbereid. Je kunt aan de antwoorden die de weduwen geven b.v. rond de organisatie van een verhuurbedrijfje van een partytent met stoelen merken dat hierover nagedacht is. Ook hier aandacht besteed aan het werken met prioriteiten, overleg, gezamenlijke besluiten en verantwoording naar de donateurs.

Vergaderingen coördinatoren en voorzitters van Kisumu-East en -West:



Op een rol behang hebben we in beide groepen nog eens uitgelegd hoe we de drie prioriteiten zien. Hun hulpvragen kwamen niet altijd goed doordacht over. B.v. na de discussies in Bondo bleek dat water toch het grootste probleem is. Daar had echter niemand om gevraagd. In deze vergaderingen werd steeds duidelijker dat ze samen moeten overleggen, samen besluiten nemen en goed moeten nadenken over wat ze nodig hebben om meer zelfredzaamheid te krijgen door de bedrijfjes. Helaas bleek tijdens het gesprek ook dat er weduwen zijn

die het vooral om het schoolgeld te doen is. We hebben het advies gegeven om alleen aan actieve weduwen en enkele zieke en oudere weduwen schoolgeld te geven voor een kind. Er zijn veel meer hulpvragen dan wij kunnen bekostigen. Belangrijk is daarom dat ze goed nadenken over wat ze het hardst nodig hebben en dit samen bespreken. Daarmee gaan ook verschillen ontstaan tussen de dorpen. In het ene dorp zijn b.v. meer hutten nodig. In het andere dorp is het gemakkelijker om koeien te houden.

In Kisumu-West waren de hulpvragen beter uitgewerkt dan in -East. Anne vond dit een compliment voor de vrouwen en ook voor zichzelf. Ze doen het overleg nog zonder ons over om tot een beter beargumenteerde hulpvragenlijst te komen. Deze krijgen wij dan binnen een maand via Florence en Anne per e-mail.

Verantwoording

We vragen nadrukkelijk om bewijsstukken. Enkele voorbeelden:

- voedselveld; title deed (eigendomsbewijs)
- projecten; de rekeningen van materialen en arbeidsloon.
- schoolgeld; naam kind, moeder, klas en school.
- vee; aankoopbewijs inclusief vaccinaties.

Soms zijn deze moeilijk te leveren, maar voor ons is het een vereiste.

De weduwen zijn door schade en schande wijs geworden. Het blijkt dat nieuwe eigendommen van de weduwengroepen nu worden vastgelegd bij de chieft van het dorp. Het kan niet duidelijk genoeg zijn dat b.v. de ossen, de ploeg en de stal eigendom zijn van de selfhelpgroup en niet van de weduwe waar de ossen zich bevinden.

In overleg met de hoofd-coördinatoren Florence en Anne bleek dat de financiën beter te overzien zijn nu we het geld rechtstreeks in Keniaanse shillings overmaken.

De microfinanciering geeft ondanks de hoge rente (10% per maand = 120% per jaar!) die ze moeten betalen relatief goede resultaten. De eigen financiële positie van de weduwen wordt hiermee versterkt. Het werkt alleen bij groepen waarbij alle leden trouw zijn met terugbetalen. Zodra dat niet gebeurt, ligt het op zijn gat. Florence vindt dat de vrouwen het moeten opeisen en terughalen, desnoods spullen als er geen geld is.

Verkoop Guesthouse Awasi. De 'Board of Trustee' kwam tot de conclusie dat het Guesthouse geen toekomst heeft. Ze adviseert om over te gaan tot verkoop. Er zijn contacten gelegd met potentiële klanten om het guesthouse te kopen. We hopen dit in oktober, tijdens ons volgende werkbezoek, af te ronden.

We hebben ervoor gezorgd dat het guesthouse weer over water beschikt. Er is nu een aftappunt via buizen vanuit de buurman gemaakt. Met een teller wordt berekend hoeveel water afgenomen is. We hebben een korting bedongen voor het eerste half jaar. De leiding is erg blij met het water. Dit zal de verkoop van het Guesthouse zeker bevorderen.

Bezoek Gaudencia, gepensioneerde hoofdcoördinator: Hier hebben we koffie gedronken en gegeten. Ze ziet er goed uit, is een actieve gesprekspartner. Wel gaat ze fysiek steeds verder achteruit. We hebben haar het geld voor oogmedicatie gegeven van een donateur. Onderweg: Op diverse plaatsen werd naar goud gegraven. De toch al niet brede zandwegen werden soms nog moeilijker begaanbaar door de duikers die overal werden



aangelegd voor als het regenseizoen weer begint. De wegen veranderen anders in grote modderpoelen. De arbeiders vroegen om eten. Ook in dit deel van Kenia is nog echt honger. Een brug bleek verzakt te zijn, waardoor we 20 km moesten omrijden. De projectauto heeft het deze reis ook weer zwaar gehad. Naast accuproblemen en een lekke band ook kapotte schokbrekers. Toch zijn we overal geweest waar we wilden komen. Ongeveer 1800 kilometer over voornamelijk zandwegen, zittend op een stalen bankje met een zeer dun kussentje.

Met de boot naar het Mageta eiland. De waterhyacinten zijn zo explosief gegroeid dat op veel plaatsen de boten al niet meer kunnen uitvaren. De voedselvelden liggen aan de waterkant en zien er dus goed uit. Er is wel risico op het bezoek van nijlpaarden die graag een 'hapje' meeëten.

Al reizende hebben we veel mooie vogels gezien. Hier en daar heeft het ook eventjes flink geregend. Dat friste lekker op.

Gezondheid: reizen in Afrika betekent ook risico nemen met je gezondheid. We hebben deze reis allemaal wel last gehad. Deze keer is Theo wel heel ziek geweest, kon zelfs geen water binnenhouden. Voedselvergiftiging en uitdroging. Gelukkig was het geen malaria. Na veel medicatie en een infuus met vocht knapte hij snel genoeg op om de werkzaamheden te hervatten. Luus is nog gevallen door een gebroken stoelpoot. De kneuzing van rug en nek is vakkundig door Corry behandeld.

Small Home: Voor de verantwoording van de schenking van de donateur aan het Small Home van zuster Elisabeth zijn we een aantal uren bezig geweest met het papierwerk. Hier zijn we goed uitgekomen. Daardoor kunnen de gehandicapte kinderen, 25 meisjes en 25 jongens, weer geholpen worden met hun levensonderhoud.

We kijken met een goed gevoel terug op dit werkbezoek. We hebben het gevoel dat de communicatie is verbeterd. Er wordt overal geweldig op Luus gereageerd in haar nieuwe rol als 'jakom' (voorzitter). Ook hier in Kenia verloopt de overgang heel goed. Ze wordt regelmatig apart toegezongen. We hebben veel mensen gesproken in de dorpen die we hebben bezocht. We hebben gezien hoe zwaar het is om in deze hitte te werken en hoe afhankelijk de mensen zijn van klimaatsomstandigheden. We hebben kunnen zien hoe het geld dat we in Nederland bij elkaar sprokkelen in Kenia tot vooruitgang in de leefomstandigheden leidt van de weduwen en hun kinderen. Ook hebben we nogmaals ervaren dat zaken in Kenia heel anders gaan dan in Nederland. Dat blijft voor ons een uitdaging.

Theo van den Bergh, penningmeester